

Analyzing Chazal עיונים בחז"ל

פרשת בשלח גליון מ' 59

דברי התורה לעילוי נשמות החיילים שנכלו
ולעילוי נשמות אלהר עבי אריה בן חיים יעובנס
ולעילוי נשמות הרב יוסף בן הרב שמשון פרלמן
ולפואת הפעועים

הרב רועיאל שונברון**פרשת בשלח פרק י"ג פסוק י"ז**

**ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא
כי אמר אלוקים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבּו מצרימה**

רש"י מסביר שכאשר התורה אומרת שהקב"ה לא רצה שבני ישראל יצאו ממצרים בדרך הישרה זה בגלל שאז יהיה להם קל לחזור למצרים. הרש"י הבא מסביר שכאשר בני ישראל באמת יצאו ממצרים בדרך עיקוף, הם עדיין ניסו למנות מנהיג חדש שיחזיר איתם למצרים. בוודאי שאם ה' היה רוצה שהם ישתמשו בדרך הישרה ביותר, הם היו פונים וחוזרים למצרים.

אם ננתח את פירוש רש"י זה נוכל לשאול את השאלה הבאה. בני ישראל, לא משנה איזה מסלול הם עשו כשיצאו ממצרים הם יכלו להבין איך לחזור למצרים, אז למה היה כל כך חשוב לאלוהים שייסעו בדרך היותר עוקפת?

התשובה יכולה להיות שיש הבדל מהותי בין החלטה שמתקבלת ללא מחשבה, להחלטה שבה אדם שוקל את ההחלטה לפני שהוא מחליט בפועל. כשבני ישראל עזבו את מצרים בדרך היותר עוקפת, בהחלט היו אנשים שאמרו שצריך למנות מנהיג שיחזיר אותם למצרים. אבל זה היה רק חלק מבני ישראל, זה קרה בגלל שההחלטה לא הייתה כל כך ברורה, שכן הדרך חזרה למצרים לא הייתה כל כך קלה. ולכן חלקים שונים בבני ישראל יכלו לחשוב על זה ולהחליט שחזרה למצרים היא לא הדבר הנכון לעשות. אולם אם הדרך חזרה למצרים הייתה ישרה, אף אחד לא היה צריך אפילו לחשוב על ההחלטה וכולם היו מחליטים מיד לחזור למצרים.

זהו שיעור חשוב מאוד גם בחיינו. לפעמים יש לנו רצונות, והרצונות האלה יכולים להיראות כל כך פשוטים להשגה, למוח שלנו אין אפילו הזדמנות לחשוב פעמיים וההחלטה נעשית באופן אוטומטי. זה כל כך חשוב שלפני שאנחנו מקבלים החלטות, להכריח את עצמנו לעצור ולשקול מהן הבחירות באמת. ולא לתת לנטיות הטבעיות שלנו לגרום לנו ללכת במה שנראה כדרך הפשוטה והברורה ביותר.

RAV ROYALE SCHONBRUN

פרשת בשלח פרק י"ג פסוק י"ז

**ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא כי אמר
אלוקים פן ינחם העם בראותם מלחמה וישבו מצרימה**

Rashi explains that when the Torah says that Hashem didn't want B'nei Yisroel to leave Egypt using the direct route, it was because it would have been easy for them to go back to Egypt. The next Rashi explains that when B'nei Yisroel left in a circuitous route, they still tried to appoint a new leader to return to Egypt. We see certainly if Hashem would have led them using the most direct route, they would have turned and gone back.

If we analyze this Rashi we can ask the following question. We see that even though Hashem brought B'nei Yisroel in a circuitous route, they still tried to appoint a leader to return to Egypt. If so, why was it so important for Hashem to travel this route as opposed to the more direct one?

The answer could be that there is a major difference between a decision made without thought as opposed to one where the person contemplates his future actions. When B'nei Yisroel left Egypt using the more circuitous route, there were people that said that they should appoint a leader to return to Egypt. However, that was only a part of B'nei Yisroel. The other part of B'nei Yisroel said this wouldn't be a good idea because they saw how difficult the route to travel had become. If the route would have been more direct, the decision could have been made in haste to agree to go back to Egypt. They all would have immediately decided to return to Egypt the second things became difficult.

This is a very important lesson in our lives as well. Sometimes we have desires and those desires actually seem simple to achieve. Sometimes, our minds don't even have a chance to think twice before making the decision. It's as if our mind is on autopilot and things are just automatic. It is so important that before we make decisions, we need to focus and consider which choices are in front of us. We shouldn't let our natural tendencies overcome us which might cause us to just choose the easiest path.

הרב רועיאל שונברון**פרשת בשלח פרק י"ג פסוק י"ז**

**ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא
כי אמר אלוקים פן ינחם העם בראותם מלחמה וישבו מצרימה**

הרשב"ם מסביר שהסיבה שהקב"ה לא רצה שבני ישראל ייצאו ממצרים בדרך
הכי ישירה הייתה כדי שבני ישראל לא יגיעו ויראו מיד את טורח המלחמות בארץ
ישראל. כי זה יגרם להם להסתובב ולחזור למצרים.

אם ננתח את פירוש הרשב"ם הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה. נראה
שהרשב"ם אומר שהקב"ה לא פחד שבני ישראל יראו מלחמה ויחזרו למצרים,
אלא הוא אומר שזו טירחה של יציאה לקרב, המאמץ של העשייה הוא זה שיגרום
לבני ישראל לחזור למצרים. קשה להבין זאת מכיוון שבני ישראל היו בעבדות
במשך כל חייהם, והצורך להפעיל מאמץ מירבי היה חלק מחיי היומיום שלהם.
אז למה פתאום עכשיו כשהם יראו את כמות המאמץ שזה ידרוש מהם כדי
להילחם במלחמה הם ירצו לקום ולחזור למצרים?

התשובה יכולה להיות שאנחנו לא מבינים את השפעת השינויים על האדם. כל
השנים שבני ישראל היו עבדים במצרים הם השקיעו את מירב המאמצים ביום
יום, אבל זה לא הפריע להם בגלל שהם היו רגילים לכך. עם זאת, כשהם יגיעו
למצב חדש שידרוש מהם מאמצים רבים, הם יראו את כמות המאמץ שיצטרכו
להשקיע כקשה מדי עבורם.

זהו שיעור חשוב מאוד גם בחיינו. בתחומים מסוימים של עבודת ה' שלנו, למרות
שהאתגרים קשים כשאנחנו מתרגלים לעשות את זה, האתגר לא נראה לנו כל
כך קשה. אבל אם יש לנו צורך להתמודד עם אתגר אחר, אז פתאום כמות
המאמץ שנדרש ממנו כדי לעמוד באתגר הופך למכריע עבורנו. עם זאת, אם נוכל
להתמקד באתגרים שהתגברנו עליהם בעבר ולהכיר בכך שנדרש ממנו את אותו
מאמץ כדי להביס את האתגרים הללו. זה ייתן לנו את הכוח להתמודד עם כל
האתגרים העתידיים שלנו, עם הידיעה שעשינו זאת בעבר ואנחנו יכולים לעשות
את זה גם עכשיו.

RAV ROYALE SCHONBRUN

פרשת בשלח פרק י"ג פסוק י"ז

**ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא כי אמר
אלוקים פן ינחם העם בראותם מלחמה וישבו מצרימה**

The Rashbam explains that the reason that Hashem didn't want B'nei Yisroel to go out of Egypt on the most direct route was because He didn't want B'nei Yisroel to get involved in battles in Eretz Yisroel right away. If they would experience the troubles and challenges of war in Eretz Yisroel, they would have gone right back to Egypt.

If we analyze this Rashbam we can ask the following question. The Rashbam seems to say that Hashem wasn't afraid of B'nei Yisroel seeing war and returning to Egypt, but rather it was the **טירחה** of going to battle the effort of having to do so that have caused B'nei Yisroel to return to Egypt. This is hard to understand because B'nei Yisroel were in slavery for their entire lives. They were forced to use maximum physical effort on a daily basis. If so, why suddenly now when they need to exert physical energy to fight a war would they give up and return to Egypt?

The answer could be that we do not understand the impact of change on a person. During all the years that B'nei Yisroel were slaves in Egypt, they expended maximum effort on a daily basis. However, that did not bother them as much because they became accustomed to it. However, when a new situation would arise that involved a different type of physical energy, they might have viewed that physical energy as too difficult for them to overcome.

This is a very important lesson in our lives as well. In certain areas of our avodas Hashem, even though the challenges are difficult, when we get accustomed to doing it, the challenge does not seem to us to be as difficult anymore. However, if we find the need to then tackle a different challenge, it suddenly becomes too overwhelming for us. If, however, we can focus on the challenges that we overcame in the past and recognize that it took the same effort to defeat those challenges, it will give us the strength to face all our future ones with the knowledge that we have done it in the past. We'll be convinced that we can do it now and truly to grow in all areas of our avodas Hashem.

הרב רועיאל שונברון**פרשת בשלח פרק י"ג פסוק י"ח****ויסב אלקים את העם דרך המדבר ים סוף וחמושים עלו בני ישראל
מארץ מצרים**

התרגום מסביר שמשמעות המילה ו"חמושים" היא שבני ישראל יצאו ממצרים בזריזות.

אם ננתח את התרגום הזה, נוכל לשאול את השאלה הבאה. נראה שהתורה משבחת את בני ישראל על כך שיצאו ממצרים בזריזות. קשה להבין למה זה שבח כל כך גדול. בני ישראל היו בצורת העבדות הגרועה ביותר במשך שנים. ולמרות שבשנה האחרונה בתקופת המכות הם לא סבלו, בכל זאת, כשהייתה להם הזדמנות לעזוב מקום כזה, כמובן שהם היו עוזבים בזריזות? כל אדם נורמלי היה רץ לצאת משם ברגע שהוא היה יכול.

התשובה יכולה להיות שאנחנו לא מבינים את האתגר שמגיע יחד עם הלא נודע. כמובן, אם תשאלו מישהו מהעבדים במצרים, ברור שהם היו אומרים לכם שהם מוכנים לעזוב באופן מיידי. עם זאת, עמוק בלב הם עלולים להיות לא בטוחים לגבי הדברים שהם יתמודדו איתם. מה שעלול היה לגרום להם לכמה ספקות תת-מודעים שהיו גורמים להם לעזוב את מצרים בקצב איטי יותר, וללא אותה אנרגיה. זה היה השבח הגדול של בני ישראל, שגם עם פחד של הלא נודע הם בטחו בה' עד כדי כך שיצאו ממצרים בלי אפילו טיפת היסוס.

פעמים רבות בחיינו אנו מתמודדים עם החלטות שבהן עם בחירה אחת באה חוסר ידיעה של מה יביא העתיד, והבחירה השנייה פירושה להמשיך לחיות עם המצב המוכר לנו. הנטייה הטבעית שלנו תהיה תמיד להישאר עם מה שמוכר לנו למרות שהמצב החדש עשוי להיות טוב יותר עבורנו. כאשר אנו עומדים בפני סוגים כאלה של החלטות, לפני שאנו מחליטים עלינו להבטיח שאיננו מושפעים מהרצון הטבעי שלנו להישאר במצב המוכר.

RAV ROYALE SCHONBRUN**פרשת בשלח פרק י"ג פסוק י"ח**

וַיִּסַּב אֱלֹקִים אֶת הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יָם סוּף וַחֲמוּשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

The Targum explains that the word וַחֲמוּשִׁים means that Bnei Yisroel went out of Egypt with alacrity.

If we analyze this Targum, we can ask the following question. The Torah seems to be praising B'nei Yisroel for the fact that they left Egypt with alacrity. It is hard to understand why this is such a great praise. B'nei Yisroel was in the worst form of slavery for years. And even though for the past year they weren't suffering during the plagues, they were still suffering with the fact that they were enslaved in Egypt. If so, wouldn't anyone take the opportunity to leave such a place with a sense of alacrity?! Any normal person would be running to get out of there as soon as he possibly could!

The answer could be that we do not understand the challenge that comes along with the unknown. Of course, if you asked any one of the slaves in Egypt, they would tell you that they were ready to leave immediately. However, deep in their heart they might be unsure about what they could face in the future. This might have caused them to have some subconscious doubts which would have caused them to leave Egypt at a slower pace without that same energy. This was the great praise of B'nei Yisroel that even with the fear of the unknown, they trusted in Hashem so much that they left Egypt without even a drop of hesitation.

Many times in our lives we are constantly faced with decisions where one choice comes with a lack of knowledge of what the future will bring and the other choice means continuing to live with the situation that is familiar to us. Our natural tendency is sometimes to stay with what is familiar to us even though the new situation might be better. When we face these types of decisions, before we decide we need to ensure that we are not being swayed by our natural desire for familiarity.

Analyzing Chazal

A new and innovative program based on the methodology of the Alter of Slabodka with Rabbi Royale Schonbrun

Breathe life and excitement into learning the parsha of the week.

Learn the skills you need to analyze chazal and open up their depth and beauty to you.

Email us at Royaleschonbruncpa@gmail.com to receive our weekly 5-minute Analyzing Chazal podcast and Torah magazine on the weekly parsha.

Coming soon - live interactive shiurim in person or internet based where we breakdown the Chazal together in small groups. Details to follow.

For more information, please call 054-6374321

To listen to previous shiurim scan the QR code

If you want to sponsor an edition of Analyzing Chazal in l'iluy nishmas or in honor of someone, please contact us at 054 637 4321.

אם תרצו לקחת חלק בהפצת עלוני עיונים בחז"ל לעילוי נשמה או לרפואה שלמה, צרו קשר איתנו בטלפון 054-6374321